

TECHNOLOGIE ELEKTROTECHNIKY A ELEKTRONIKY

1) Uveděte principy pájení

Pájení

- vodivé spojení dvou kovových ploch na bázi difuze pájky
- nerozebíratelné spojení dvou kovových ploch, nedochází k tavení pájených součástí, taví se jen pájka
- optimální doba tečení pájky je 3 – 8 sekund
- na pájku nepříznivě působí chlór, rozkládá ji na vodivý prášek
- olovnaté pájky
  - Pb + Sn => čím více Sn roste teplota tavení a křehkost spoje
  - mají nízkou odolnost ve střihu a smyku
- bezolovnaté pájky
  - sloučeniny dvou až 5-ti prvků
  - zvyšuje se teplota tavení a tání => složením pájky se tyto teploty regulují

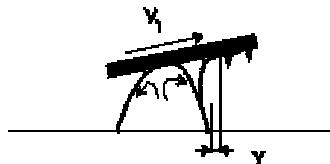
Princip pájení

- odmaštění – kvůli mědi
- předehřátí
- pájení
- chlazení
- samotné pájení se dá rozdělit:
  - ohřev
    - ⇒ při něm se používá tavidlo na odmaštění a odstranění nečistot (odstranění oxidů)
    - ⇒ množství tavidla
  - málo tavidla => zůstanou oxidy
  - hodně tavidla => tavidlo zůstane ve spoji
    - ⇒ kalafuna – podle množství aktivátoru:
  - R - neaktivovaná kalafuna
  - RMA – středně aktivovaná kalafuna
  - RA – silně aktivovaná kalafuna
    - ⇒ ohřev probíhá postupně
- tečení
  - ⇒ asi na 0,1s
- chlazení
  - ⇒ ovlivňuje vlastnosti
  - ⇒ co nejrychlejší chlazení

2) **Uvedete způsoby hromadného pájení v elektronice a stručně uvedete jejich principy**

Pájení v elektronice

- **ruční**
- **strojní pájení**
  - ponorem
    - HIP – HOP
    - ultrazvuk
  - vlečením
  - vlnou
    - různé tvary vln (oboustranné, reflexní, úzké, atd...)
    - pájka se musí dotýkat, vyvzlinat, nedělat krápníky
      - výhody
        - napájí celou desku za krátkou dobu
        - pájka se dostane i do otvorů
      - nevýhody
        - teplota pájky
        - rychlosť pohybu (nanášení pájky)
        - neustálé omývání desky pájkou => vnášení dalších prvků => za čas se pájka musí vyčistit

- **přetavením**
  - pájecí pasta – kuličky spojené neředěným tavidlem – pryskyřice
  - postup:
    - ⇒ nanášení pájecí pasty
      - dispenzerem – bodově
      - sítotiskem – plošně pomocí šablony
    - ⇒ rozehřátí
    - ⇒ pájka vyvzliná a propojí kontakty
    - ⇒
      - dispenzerem – bodově
      - sítotiskem – plošně pomocí šablony
  - výhody
    - ⇒ přesné nanášení pájky – není žádný odpad

• infrazářiče

- předeheřátí (150°C na 30s)
- přetavení (240°C na 3-5s)
- chlazení
- výhody
  - rychlé
  - čisté

- nevýhody
  - stíny, součástky se musí umístit tak, aby si nestínili

• *laser*

- pájení bod po bodu
- výhody
  - velmi rychlé
  - pro jemné struktury (Hi-Fi)
- nevýhody
  - stíny

• *kondenzační*

- páry se kondenzují a dostanou se všude
- výhody
  - kde nestačí kvalitní infrazářiče
- nevýhody
  - pomalé – pásový systém

• *(horkým trnem) - individuální*

- individuální pájení pro jemné motivy
- pohyb rozechřátého kusu mědi
- výhody
  - spolehlivé
  - pohyb v X, Y, Z
  - přesné
- nevýhody
  - pomalé

• *proudem horkého plynu*

- plyn proniká všude (může být i ruční pájení)

3) Jaké jsou hlavní problémy přenosu obrazů fotoprocesem?

Fotoproces

- aditivní charakter
- přenáší obrazec zářením
  - laserem
  - filmovou matricí
- fotorezistivní látka
  - negativní – osvitem se vytvrzuje
  - pozitivní – osvitem se struktura naruší – rozpuštění ve vývojce
- pro přenos obrazce se používá fotocitlivá látka => naneseme => osvítíme => vyvoláme
- rezist – fotobar
  - odolávající části
    - ⇒ tekuté – používali se dříve, nanášejí se odstředěním, naválcováním, ponorem, sítotiskem, stříháním

- ⇒ suché – vyrábí se na nosné vrstvě (nanášení na nosnou vrstvu laminátorem)
- laser je přesnější na osvětlování

Problémy fotoprocesu

- k dokonalému přenosu obrazců je třeba, aby matrice měly dostatečnou kvalitu, aby místa, přes které nemá procházet světlo, byla dostatečně hustě černá a naopak
- matrice musí k podložce s fotorezistem důkladně přilnout a světlo musí dopadat kolmo, aby nedošlo k podsvícení
- pro vyvýjení je třeba určit optimální čas
  - při kratším vyvolání – zůstávají zbytky rezistu => brání dalšímu výrobnímu procesu
  - při delším vyvolání – naopak nedochází k dodržení geometrie obrazce
- před ovrstvením fotorezistem musí být povrch čistý a suchý
  - broušení speciálními kartáči, které za mokra odstraní nečistoty => pak se vysuší

4) Uved'te principy sítotisku

- 3 důležité komponenty
  - síťovina s otvory pro řízení pozice, tvaru a množství substance
  - pasta z podobného materiálu, který má být nanášen
  - vhodné zařízení, zajišťující aplikaci materiálu na podložku
- sítové šablony
  - vlákna
    - ⇒ polyester
    - ⇒ nerezová ocel
  - rámy – kovové rámy
    - ⇒ hliník
    - ⇒ ocel
- tkaniny vybíráme dle:
  - materiálu (kde bude aplikován => velikost částic pasty)
  - rozměrů
  - požadované přesnost motivů
  - tloušťka tisku
  - struktura povrchu
- typy tkanin:
  - monofilní polyesterová tkanina
    - ⇒ pevná v tahu, pružná => umožňuje zotavení
  - VA – tkanina
    - ⇒ ocelová vlákna
    - ⇒ téměř nulová pružnost
    - ⇒ rozměrová stabilita

- metalizovaná polyesterová tkanina
  - ⇒ kompromis
  - ⇒ pevnější v tahu, ale větší elasticita než VA
- úhly směru vlákna síta a tištěného motivu => experimentálně bylo zjištěné $22,5^\circ$
- tloušťka nanesené vrstvy závisí:
  - na tkanině
  - vzdálenosti tkaniny od podložky
  - pastě, tvrdosti
  - náklonu a rychlosti pohybu stěrky
  - struktury a nasákovosti povrchu
- množství tkaninou protečené vrstvy je závislé na průměru vlákna a velikosti ok

Princip sítotisku

- 3 fáze
- **tisk**
  - na povrchu podložky vytlačeny kvádry pasty dány velikostí ok a tloušťkou vlákna a tkaniny
- **uzavírání plochy**
  - sléváním kvádrů do plochy => tím se snižují výšky kvádrů a zaplňují původní mezery
  - konečná tloušťka záleží na tloušťce vláken, velikosti ok, tekutosti barvy a struktury podložky
- **sušení**
  - mokrá vrstva je redukovaná o těkavé složky v pastě
-
- co nejmenší odtrh
- co nejmenší poměr rozměru šablony k rozměrům tištěného obrazce
- optimální tlak těrky
- obrazec musí být kolmo k pohybu těrky

Těrka

- roztírá pásku po ploše => zatlačuje ji do otvorů šablony
  - vyrábí se
    - ⇒ z kovu
    - ⇒ z pryže
  - důležitá je u ní:
    - ⇒ rychlosť posuvu
    - ⇒ přítlak
    - ⇒ kvalita povrchu
    - ⇒ úhel náklonu

5) Vysvětlete pojem suchého fotorezistu a uved'te způsob jeho nanášení.

Suché fotorezisty

- mají po stránci fotorezistivity stejnou vlastností jako mokré
- vrstva je nanесена na 20µm tlusté nosné fólii z polyesteru a z dolní strany pokryta ochranou vrstvou polyetylenu (15 - 75µm)
- vrstva rezistu je 18 - 100µm
- suché rezisy se na podložky nanášejí laminací => přítlačem zahřátých válců s pružným povrchem
- před položením rezistu na povrch desky plošného spoje je třeba sejmout nosnou polyesterovou fólii => ochranná fólie se pojme až po expozici
- často se používají laminátory => ovládají desky fotorezistem po obou stranách současně
- pro větší přilnavost a zabránění vzduchových bublin se využívá také vakuování laminačního procesu

6) Jaké znáte způsoby nanášení rezistů?

- před nanesením musí být povrch substrátu čistý a suchý

Druhy rezistů a jejich způsob nanášení

- **tekutý rezist**
  - - **odstředěním**
      - ⇒ vysoká kvalita
      - ⇒ ovládání polovodičových substrátů => umístíme tekutý rezist do středu desky => kvůli působení odstředivé síly na odstředivce se rezist rozlije do všech stran stejnosměrně a má stejnou tloušťku => vysuší se
      - ⇒ tloušťka vrstvy se řídí hustotou rezistu a počtem otáček odstředivky
    - **ponorem**
      - ⇒ nevýhodou je zdlouhavost procesu a nestejnoměrnost vrstvy
      - ⇒ ponorení vertikálně zavěšené desky do nádoby s rezistem => pomalu se vytahujeme => sušení
    - **stříkání**
      - ⇒ rezist je silně zředěný
      - ⇒ má hodně nevýhod
    - **sítotisk**
      - ⇒ v otázce 4
    - **navalování**
      - ⇒ přenesení rezistu drážkovým válcem na desku => povrch válce je pružný, vrstva je ovlivňována přítlačem válce
      - ⇒ výhoda je že rezist nestéká do otvorů (plošné spoje s pokovenými otvory)

- eletroforetické nanášení
  - ⇒ podobné elektrolytickému procesu, ale místo Cu iontů obsahuje lázeň malé částečky rezistu
  - ⇒ ovrstvená destička je připojena na opačný pól než elektrody
  - ⇒ silou elektrického pole v lázni se částečky rezistu pohybují k desce, kde se uchytí a chemicky změní na stabilnější formu
- clonové ovrstvení
  - ⇒ nanášecí hlava s regulovatelnou štěrbinou je stejně široká jako dopravní pás s ovrstvovanou deskou => ze štěrbiny vytéká rezist (ve tvaru nekonečného listu)
  - ⇒ tloušťka vrstvy se reguluje rychlosťí posuvu a viskozitou rezitu

— **suchý rezist**

- laminace
  - ⇒ přítlačem zahřátých válců se pružným povrchem
  - ⇒ před přiložením rezistu na povrch pásu musíme odstranit nosnou polyesterovou fólii
  - ⇒ ochranou polyetylenovou fólii sejmeme až po expozici
  - ⇒ často se používají laminátory
    - ovrství desku po obou stranách současně
  - ⇒ pro lepší přilnavost a zabránění vzniku vzduchových bublin se používá vakuového laminačního prostoru

7) Jaké substráty se nejčastěji používají v elektronice?

- základní materiál je dielektrikum
  - pryskyřice
  - keramika
  - epoxid
  - atd...
- na základní materiál naplátuje měděné fólie
- možnost přidat výstuže (bavlna, buničina, skelaná tkanina, kevlar, atd...)
- nakonec se vše zalisuje

Druhy substrátů

- organické substráty
  - fenolová pryskyřice
    - ⇒ levný snadno rozebiratelný materiál
    - ⇒ navlhá => při horších klimatických podmínkách neudrží rezistivit
  - epoxidová pryskyřice
    - ⇒ modifikovaná – epoxid může být tekutý, tvrdý, plastický
    - ⇒ lepší klimatické a elektrické vlastnosti
    - ⇒ nenavlhá
    - ⇒ čím více tužidla, tím lépe tvrdne => tvrdá chemie
- kompozitové substráty
  - střídají se vrstvy z papíru a skla

- lépe se vrtá
  - jádro je papírové => na každé straně je jeden prepreg
  - při tepelném zatížení => výměna složek
    - ⇒ polyimidový substrát vyšší Tg
    - ⇒ PTFE => pro mikrovlné aplikace
- **keramické a skleněné substráty**
  - dražší
  - výroba
    - ⇒ rozmělnit Al_2O_3
    - ⇒ na lince vyjede „mastný papír“
    - ⇒ slisovaný prach
    - ⇒ vystříknou se tvary
    - ⇒ dají se vypéct (1000°C)
    - ⇒ zatěžkají se
  - maximální rozměr je $20 \times 20\text{cm}$
  - 2 keramiky
    - ⇒ *podle permitivity*
      - kondenzátorové (>12)
      - plošné (<12)
- **ohebné substráty**
  - bez výztuže
  - hlavně polyimid
  - dříve se používaly místo plošných vodičů
  - dnes se na ně pájí i součástky
  - $25 - 50\mu\text{m}$
- **3D substráty**
  - při vytváření se ohne jak potřebujeme
  - vystříkování
- **Substrát s kovovým jádrem**
  - mezi epoxidové vrstvy se dá plech => na plech se dá smalt
  - hlavně u drátových plošných spojů
  - pro velké chlazení

Měděné fólie

- většinou $35\mu\text{m}$ (minimálně $12,5\mu\text{m}$; $17,5\mu\text{m}$)
- elektrolytická výroba => použije se nerezový válec => otáčí se v elektrolytu => Cu fólie se pak sloupne => natočí se na cívky

Laminát

- výroba
  - prosycení tkaniny pryskyřicí => vysušení => vytváření => položení fólie => vypečení

Výztuž

- skleněná tkanina
- tlusté vlákno a mezery => výsledné vlastnosti podle velikosti mezer a vláken
- pryskyřice špatně drží na skle => vznikají dutiny => provádí se zmatňování skla = lubrikace

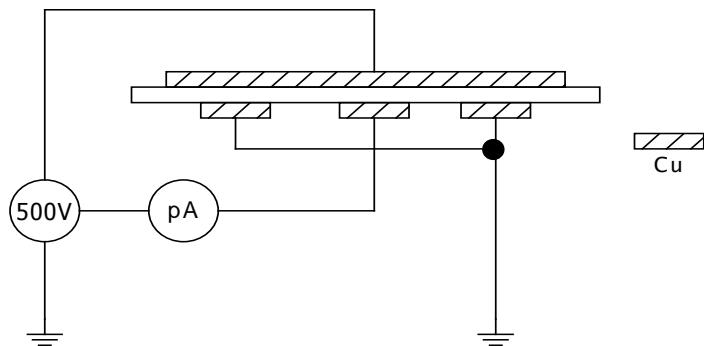
Prepreg

- skelná tkanina napuštěná epoxidovou pryskyřicí a vysušená => není tvrzená
- zmékne při 165°C

8) Nakreslete schéma zapojení pro měření povrchové a vnitřní rezistivity.

Povrchový odpor

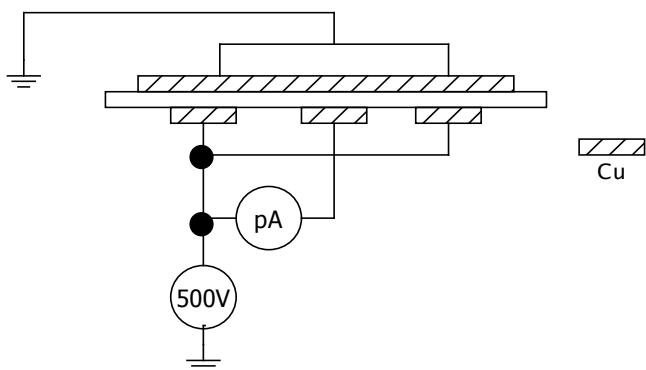
- měření pikoampérmetrem

$$- R_p = \frac{U}{I}$$

$$- \rho_p = \frac{l}{S} * R [\Omega]$$

Vnitřní odpor

9) Jaké znáte hlavní vlivy prostředí na degradaci izolantů?

Základní vlivy

– teplota

$$\tau = A * e^{-\frac{B}{T}}$$

- τ - životnost
- A,B – materiálové konstanty (tabulková hodnota)
- T – teplota v K

– vlhkost

- rychlosť difúze
- $D = C * e^{\frac{F}{T}}$
- 3 kategorie
  - $\Rightarrow 0-30\% \Rightarrow$ vlastnosti téměř nedotčeny
  - $\Rightarrow 30-80\% \Rightarrow$ jiné chování $\Rightarrow$ povrchový odpor se silně mění
  - $\Rightarrow 80-100\% \Rightarrow$ tvorba kapiček
- kapilárový jev – u materiálů pod 0,1μm

– chemické vlivy

Degradační procesy

– elektrické napětí

- nutno sledovat vratné a nevratné vlivy
  - $\Rightarrow$ částečné výboje
    - pokud není povrch homogenní $\Rightarrow$ jsou tam bublinky $\Rightarrow$ lavinové jevy
    - záleží na frekvenci
  - $\Rightarrow$ plazivé proudy
    - i u malých napětí
    - = vodivé proudy
  - $\Rightarrow$ elektromigrace
    - hlavně u vlhkosti $\Rightarrow$ dělají se můstky
    - u stříbra

– prach

- tepelná izolace se může poškodit $\Rightarrow$ přehřátí
- vlhkost – mezi částicemi prachu

– mechanické vlivy

- vibrace
- teplotní roztažitelnost
- mechanické napětí

– biologické vlivy

- plísňe – jsou agresivní
- hmyz, zvířata

10) Vysvětlete pojmy apriorní a posteriorní stanovení spolehlivosti a uveděte příklady.

Apriorní

- na základě výpočtů => spíš jsou pesimistické
- stanoví se ještě před vyrobením
- parametry
  - spolehlivostní data shodného charakteru pro všechny komponenty
  - spolehlivostní zhodnocení vlivů ze zkušeností
  - komplexní popis pracovního prostředí včetně výskytu krátkodobých extrémních namáhání)
  - matematický model
- *příklad*
  - vypočítám si, kdy by se měl stroj porouchat, před uplynutím této doby provedu kontrolu zařízení.

Posteriorní

- podmínky
  - vysoká sériovost
  - pravidelný přísun dat o poruchách a provozu
  - intenzita poruch $\lambda > 10^{-5}$
- stanoví se po výrobě => z provozu
- *příklad*
  - z provozu je patrné, že je např. jeden typ zařízení poruchový do určité doby od výroby => revizi a servis provedeme před uplynutím této doby

11) Uveďte postup hlavních operací při výrobě jednovrstvých plošných spojů fotoprocesem.

- 1) řezání přířezů
  - 2) technologické otvory
  - 3) vrtání otvorů pro součástky
  - 4) čištění otvorů
  - 5) laminace fotorezistu
  - 6) expozice
  - 7) vyvolání
  - 8) leptání
  - 9) mytí
  - 10) sejmoutí rezistu
  - 11) opracování obrysu
- jednostranně mědí naplátovaný základní materiál se nastříhá na přířezy
  - do přířezů se vyvrtají technologické otvory
  - přířez je větší než výsledná deska o 1 - 2cm

- *Chemické a mechanické čistění*
  - deska nesmí obsahovat
    - ⇒ mastnotu
    - ⇒ prach
    - ⇒ úlomky
  - povrch měděné fólie je většinou třeba přebrousit
- deska se po celé ploše ovrství fotocitlivým lakem – fotorezistem
- přes filmovou matrici se exponuje obraz motivu na desku
- obraz se vyvolá
- leptání odstraní všechnu měď z míst, která byla nebo nebyla osvícena
- vytvoří se požadované motivy zatím kryté rezistem
- na závěr se rezist omyje

12) Vyjednajte postup hlavních operací při výrobě dvouvrstvých plošných spojů s pokovenými otvory.

- 2 technologie

Semiaditivní technologie

- používá materiálu oboustranně plátovaného měděnou fólií
- po vyvrtání součástkových otvorů se nanese na stěny otvorů i na celý povrch další měď => následně se leptá
- *jsou 2 metody technologií*

pokovení desky	pokovení obrazce
vrtání otvorů	
před úprava	
ovrstvení elektrolytickou Cu	ovrstvení rezistem
ovrstvení rezistem	vyvolání
vyvolání	elektrolytická měď
pokovení SnPb	pokovení SnPb
sejmutí rezistu	sejmutí rezistu
leptání	

Aditivní technologie

- základní materiál je bez měděné fólie
- měď se nanáší jen na vodivé cesty a stěny otvorů

Pokovení desky

- 1) dělení základního materiálu
  - počítáme s přízeze
- 2) základní otvory
  - pro zajištění stejné pozice desky ve všech krocích
- 3) otvory pro součástky
  - speciální vrtačky s velkou rychlostí vrtání i posuvu
- 4) odstranění odštěpů
- 5) čištění otvorů
  - možno použít ultrazvuk
- 6) odmaštění a zaleptání
  - čištění zaleptáním se prování Cu
- 7) katalyzátor a aktivátor
  - k přípravě povrchu pro pokovení
- 8) bezproudé pokovení mědí
  - deska se vloží do elektrolytu => Cu je nanesena na všechna vodivá místa desky (otvory)
- 9) elektrolytické pokovení mědí
  - vloží se do elektrolytu
- 10) úprava povrchu
  - zaleptání nebo jemné broušení
- 11) nanesení fotorezistu
- 12) expozice
  - deska přitisknuta k filmové matrici
- 13) vyvíjení
  - fotorezist na neosvícených místech se ve vývojce rozpustí
- 14) prava povrchu
- 15) elektrolytické pokovení Sn nebo SnPb
  - deska se ponoří do galvanické lázně
- 16) sejmoutí fotorezistu => obnaží se med'
- 17) leptání
  - odstranění mědi
- 18) mytí
  - důkladné čištění desky od chemikálií
- 19) maskování
- 20) přetavení SnPb slitiny
  - zahřátí celého povrchu na teplotu tavení SnPb na motivech
  - pro zaoblení hran vodičů a zalití poleptaných boků vodičů
- 21) aplikace nepájivé masky
  - vrstva organického izolantu
    - mokrá
    - suchá
    - normální
    - fotocitlivá

- nanášení => sítotisk => zakryje se vše co nechceme pájet => naneseme masku
- 22) vytvření nepájivé masky
- 23) potisk
- 24) úprava výsledného tvaru
- 25) výstupní kontrola
- 26) balení => expedice

13) Uveďte principy mikrovia spojů a jejich nejužívanější technologické postupy.

Microvia technologie

- jsou způsobeny vývody nosičů el. součástek umožňující propojení pokovenými otvory o průměru menším než $150\mu\text{m}$
- otvory:
  - slepé
  - skryté
  - průběžné
- vývody
  - menší funkční plocha
  - více součástek na obou stranách desky
  - menší vzdálenost mezi vývody součástek
  - kvalitnější přenos signálu
  - cenová relace
- způsoby výroby:
  - vrtání
    - ⇒ relativně drahé, choulostivé, vyžaduje velkou přesnost
    - ⇒ *nevýhoda* – nutnost vrtat otvor po otvoru
  - ražení
    - ⇒ *nevýhoda* – jdou prakticky dělat pouze otvory průběžné
  - laser
    - ⇒ nejpoužívanější CO₂ (otvory v dielektriku??), YAG a excimer
    - ⇒ rychlý a přesný
  - chemicky leptané otvory
    - ⇒ maska – definuje umístění a velikost otvorů; je vytvořena suchým a tekutým rezistem
    - ⇒ dobře přizpůsobivé jsou polyimidové pryskyřice
    - ⇒ *výhoda* – možno vytvářet všechny otvory najednou
  - plasmové leptání
    - ⇒ postup
      - jádro microvia desky => laminace Cu fólie => vytvoření obrazce motivu rezistem => leptání Cu => sejmutí rezistu => plasmatické leptání => bezproudové pokovení mědí => laminace fotorezistu => vytvoření obrazce => elektrolytické pokovení Cu => sejmutí rezistu => leptání

- *fotoproces*
  - ⇒ otvory vytvářeny současně
  - ⇒ *nevýhoda* – velká spotřeba chemikálií
  - ⇒ fotocitlivé izolanty => osvítíme => vyvoláme
- *obrazce*
  - ⇒ pískování
  - ⇒ moc se nepoužívá

14) Popište vlastnosti a postup výroby součástek typu BGA

Součástky BGA

- ball grid array
- vývody
  - poduškový typ a kulovitý tvar
  - vysoký počet vývodů (od 4x4 po 49x49 na 50x50 mm)
- při manipulaci jsou málo zranitelné (na rozdíl od FPP)
- pouzdra
  - pplastová
  - keranická
- připojení drátů
  - mikrodráty
  - flip-chip
- kulové vývody
  - realizovány SnPb pájkou
- nevýhody
  - obtížná kontrola kvality připojená pouzdra po jeho montáži
  - opravitelnost

Součástky PBGA

- plastic ball grid array
- základna pouzdra tvořená oboustranně plastovanou destičkou pryskyřice
- složka pro připojení čipu => pozlacená
- čip je na základnu namontován el.elektrickými vodivými epoxydovými lepidly se stříbrným plnívem a připojený mikrodráty

Součástky CBGA

- ceramic ball grid array
- základna tvořena 3 – 5 vrstveným keramickým substrátem
- čip je k základně připojen
  - mikrodráty
  - flip-chip
- **výhody**
  - vyšší odvod tepla z pouzdra
  - vyšší hustota montáže
  - krátké propoje

Součástky TBGA

- tape ball grid array
- ohebná plastová základna pouzdra
- základna je oboustranně plátována
  - 1. vrstva => signálové spoje
  - 2. vrstva => zemní rovina
- flip-chip technologie
- **nevýhoda**
  - vysoké náklady

Součástky μ - BGA

- menší rozteč vývodů
- větší hustota vnitřních propojů
- **nevýhoda**
  - vysoká cena

15) Jaké znáte druhy hybridních integrovaných obvodů a jaký je postup jejich výroby.

HIO

- dokážou větší výkony
- kombinace vlastností materiálů
- v jednom pouzdře jsou aktivní i pasivní prvky

- **výhody**
  - spolehlivost
  - menší objem a hmotnost
  - při dostatečném objemu výroby jsou levnější
  - vyšší mezní a spínací kmitočty
  - větší odolnost vůči mechanickým a chemickým vlivům
  - dají se opravovat
  - stabilita součástek při vyšší frekvenci
  - dají se nastavit indukčnosti
  - mikrovlnné a mikropájkové obvody
  - lepší odvod tepla

- **nevýhoda**
  - složitá výroba substrátu

Tlustovrstvé HIO

- vodivé dráty a odpory natisknuté sítotiskem
- používají se separační vrstvy ze skloviny (pasta a sklo)

- **výroba**
  - báze Al_2O_3
  - *vodiče*
    - ⇒ vodivá pasta (As, Au, Pd) ve formě prášku
    - ⇒ pasta => silikonové oleje
    - ⇒ skelný prach => po roztavení zajistí přilnavost vodivé části k substrátu
    - ⇒ šířka => 50 - 200 μm
    - ⇒ mezery => 100 - 200 μm
    - ⇒ křížení vodiče => rekrystalizační sklovina => ve sklovině je okénko
  - *odpory*
    - ⇒ pasta
    - ⇒ šířka => 500 - 200 μm
    - ⇒ justování odporů => upravování => odstranění kusu odporové dráhy
  - *mezní kmitočty*
    - ⇒ MHz
  - *intenzita poruch*
    - ⇒ $\lambda = 10^{-6}$

- ověřování obvodu => návrh topologie => výroba šablony =>tisk => výroba justování => vsazování čipů => kontaktování =>zkoušení => pouzdření

Tenkovrstvé HIO

- dražší, preciznější – zhruba 2x než tlustovrstvé HIO
- tloušťka => 0,1 - 1 μm
- menší výkony

- **výhoda**
  - použití na jednotky W (????)
  - frekvence desetitisíce MHz (????)
- stabilnější a přesnější
- **výroba**
  - *podložka*
    - ⇒ korundová keramika, Al_2O_3 nebo alkalické sklo
  - *vodiče*
    - ⇒ naprašováním hliníku nebo naprašováním zlata
    - ⇒ minimální šířka => $10\mu\text{m}$
    - ⇒ tloušťka => $1-5 \mu\text{m}$
    - ⇒ křížení vodičů
      - obtížné => prakticky se nedělá
  - *fotorezist*
    - ⇒ osvícení => vyvolání => leptání
- **justování odporů**
  - pomocí laseru nebo pískování
- **pouzdření**
  - fluidizace
  - ohřívací pícka => vysoká teplota